

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDÚS NANDOR

Felolós szerkesztő MARÓT SANDOR

Angolok sürgetik a Németországgal való megegyezést

Lloyd George vezércikkét irt egyik legelőkelőbb londoni lapba. A vezércikk az egész világsajtóban a legnagyobb szenzáció erejével hatott. Kifejti, hogy a londoni konferenciának csakis az esetben lesz eredménye, ha arra egyenjogú tárgyaló félként Németországot is meghívják.

A versaillesi szerződés ott hibázta el célját — írja többek között a cikk. — hogy Németországot kikapcsolta Európa többi részének vérkeringéséből. Akkor még menthető volt ez az eljárás, mert ellenkező esetben valószínűleg tovább kellett volna fegyverben tartani az antant-hadsereget, most azonban legfőbb ideje érkezett el Németországot meghallgatásának.

Az angol alsóház legutóbbi ülésén körülbelül ily szellemben beszélt Macdonald is. Kijelentette, hogy július nyolcadikán Párisba utazik. Tagadta a miniszterelnök, hogy az angol kormány kísérletet tett volna, hogy magát a jóvátételi bizottságtól függetlenítsse. Megjegyezte, hogy a konferenciának különös és végleges célja megegyezést.

fontolni, miképpen lehetne Dawes jelentését hatályossá tenni.

— Megegyezésre van szükségünk — hangsúlyozza továbbá Macdonald — melyet kellő formában meg kell írunk s megpecsételnünk. Ehez szükségünk van a német aláírásra is.

Macdonald a felsőházban megmondta, a londoni konferencián részt vesz Anglia, Franciaország, Olaszország, Japán, Belgium, Portugália, Görögország, Románia, Jugoszlávia és az Unió. A konferencia nyolc-tíz napig tart. Macdonald a hozzá intézett kérdésekre kijelenti, hogy a Ruhrvidéken a francia hadsereg összesen hat-százharminc tisztből és 15220 katonából áll.

Párisból jelentik: Az Intransigent szerint a kamara folyosóin a Herriot-kormány megbuktatásáról beszélnek a szenátusban, ahol még e héten megvitatják a chequersi politikát. Lehet, hogy a megbuktatás kísérlete a kamarában is megtörténik.

Öt biharmegyei falu népe elmegy a király elé

Mezőtelegd, július 8. (A Nagyvárad kiküldött munkatársától.) A Nagyvárad vasárnapi számában jelentette hogy a bukaresti legfőbb agrárbizottság nem hagyta jóvá azokat a szerződéseket, amelyekkel Telegdy József és három testvére ezer holdnyi ingatlanukat eladták, sok helyen a törvényben megszabott kisajátítási áron is alul, a nagyrészt igényjogosult parasztságnak. Ezzel a döntéssel száznál több szerződést megsemmisítettek és ezáltal a leghelyesebb jogi helyzetek fogának előállni. Előre látható volt, hogy a határozat Telegden igen nagy hatást fog kiváltani és szinte talányos volt, hogy viselkedik majd a parasztság ebben a kétségbeesett helyzetben. És a parasztságot józanul gondolkodó esze most sem hagyta el. Kicsit idegesek, nyugtalanítják őket ez az örökös hercehurca a földdel, de bizakodnak. A Curte de Cassatie csak igazságszósan dönthet. Különben a vásárlók, öt falu népe elmegy a király elé...

Telegd hajnalban

Még hat óra sincs reggel, amikor a vásári személyvonat beérkezik a Mezőtelegdi állomásra. Tipikus, kisfalusi megállóhely, de az állomásépület mellett vannak a Biharszilági Olajipar petróleumfinomító telepei és ezek kisebb gyárváros jellegét kölcsönzik az állomásnak.

Az állomástól a faluig hosszú páros út. Két oldalt szántóföldek. A gyár tulajdona és hiába kérte a parasztság nagy áron, hogy házhelyeket építhessenek rajta, nem adták úgy, hogy Telegd teljesen el volt zárva attól a lehetőségtől, hogy az állomás felé terjeszkedhessen. Ma már kisebb területet kiszakít az agrárbizottság házhelyeknek.

Dacára annak, hogy még reggeli 6 óra van, a községben igen élénk a forgá-

lom. Szemben a patikával a piac, sok zöldségfélével. Egymáshoz közel talán négy vagy öt mézszárazék. A boriucomb az ajtóra van kiakasztva. Legyek és por lepi. A kereskedések is nyitva vannak. Az ajtóban ott áll a boltos, de csakhamar beugrik az üzletbe kiszolgálni, mert vasárnap csak délelőtt 10 óráig tarthatnak nyitva és mindenki igyekszik ellátni magát a szükséges fűszerekkel és házi cikkekkkel.

Hét óra után a nagyvendéglo ajtaját is kinyitják és ezzel Telegden hivatalosan reggel van.

A nép él-hal a földért

Kilenc óra tájban már gyülekeznek a községházán, ahol most ideiglenesen az ujonnan alakított főszolgabíróság is van. Bekéretem a község biráját. Mangra János, nagyon értelmes, világos eszű, józan gondolkodású román földmives ember. Mikor elmondom neki, miért jöttem Telegdre, elcsapad. Idegesen gyömöszöli az ujjai között a vékony cigarettát és bizonytalan keserű hangon szólalt meg:

— Ez borzasztó szerencsétlenség volna. A nép él-hal a földért.

Csakhamar egész csomó érdekelt gyűlt be a jegyző szobájába. Mind katonaviselet, földigényjogosult férfi. A tegyelmet jól beléjük nevelték. Csak egy beszél. Kozák György törpebírtokos, elmondja a földvásárlás történetét. Még az Averescu-kormány idején ajánlotta nekik eladásra maga Telegdy József és három testvére nevében a földet, amelyből körülbelül ezer hold a szántó, a többi erdőség. Bejöttek Váradra Jacob Jánoshoz, az azt a felvilágosítást adta, hogy nyugodtan megvehet mindenki 2—3—4 holdat. Telegdyék 600—1000—1800 leit kértek akkor egy hold földért. Ennek a forgalmi értéke akkor 4—5 ezer le volt. Ma egy hold föld 30—40 ezer

leit ér Telegden. Kovács György, Kovács András és Trifan Gheorghe képviselték a vevőket, akiknek kétharmada román nemzetiségű nincstelen.

Megtörtént az alku. Könnyű volt, mert Telegdy igazi úr és úgy adta a földet mindenkinek, amennyit éppen ígért érte. Megvásárolták a földet, de senki sem kapott tíz holdnyi területet sem. És az árát mind kifizették. Nagyrészenek tulajdonjogát már a telekkönyveken is átvették és az adóját is kifizették. A birtokból 140 holdat yettek a telegdi parasztok, 100 holdat Pósalaka, 400 holdat Bottyán és 400 holdat Arvisel.

Ez egy most keletkezett falu. Csúcsáról. Remeczről. a Jádvolgyéből vándoroltak le a román parasztok a síkságra.

Ott eladták a házukat és földjüket és hogy teljesen biztosak legyenek, itt a vásárolt föld árát kifizették és mindegyik házat épített magának a földjére. Orvisel új, szép kis falu és most ezzel a szerződés-megsemmisítéssel leakariják söpörni a földről?

— A föld a paraszt gyereke. — mondja. Trifan Gheorghe. Három éve a miénk. A kavicsot a magunk kezeivel szedjük ki a földből. Három évi munka után az idén van rajta az első, igazi termés. Most akarják elvenni tőlünk.

— Mi lesz most azokkal, akik mást eladták a földjüket, hogy itt vehessenek?

— Mi lesz velünk? — És ebben a percben nem tudok válaszolni nekik... Mi lesz nyolcszáz kisparaszttal? Gondoltak-e arra Bukarestben az ítélet előtt?

Több mint száz ezer leit költséget fizettek, amíg az ügyvédek a két agrárbizottság előtt elintézték a vásárlást. Egyetlen olyan nincs közöttük, aki a törvény értelmében nem volna igényjogosult? Mi lesz most velük?

Telegdy József

Inteligens, udvarias úr és páratlan gazda. Villanytelepe, szeszyára, malma van és cséplőgépei, melyekkel a más gabonáját részre csépezteti.

— Hivatalosan még nem kaptam értesítést a bukaresti határozatról. En nagyon olcsón adtam oda a földet. A parasztság meg van elégedve a földekkel. Bizonyosra veszem, hogy a legfőbb fórum másképpen fog dönteni.

A parasztok is szeretik Telegdyt. — Neki köszönhetjük, hogy most földünk van — és ez igaz is, — mert az agrárreform meghagyta volna a birtok legnagyobb részét.

— Majd a Curte Cassatie igazságszósan elintézi. Ezt mondják Telegdy is, a parasztok is, hogy megnyugtassák magukat.

A telegdi szenzáció

De nem tudják magukat sem megnyugtadni. Jellemző, hogy a hír milyen pillanatok alatt terjedt el a faluban. Délben az ebédnél egy fiatal fiú jött oda az apjához:

— Tetszett hallani a szenzációt? Elvesszik a Telegdy-földet a parasztoktól.

Délután már erről beszélt az egész falu. Latolgatják. Magyarázzák, mérlegezik. Hátha... ezt a szót sokszor használják. Hátha Bukarestben. Szomorú szenzáció. Száznál több szegény kisparaszt alatt most reng a föld és kétségbeesetten jajgatva, tíz körömmel kapaszkodnak bele, nehogy a paragrafusok áradata és a bürokratizmus véletlen hibái kirántsák alóluk a földet, amely minden paraszt egyetlen vágya és álma. Amelyet véres verítékekkel öntöznek és testük múltó erejével hizlalják, hogy termést adjon.

És Telegdyról, meg a környékéről most száznál több paraszt, románok és magyarok, szegény örökös robotoló, vergődő emberek, most Bukarest felé néznek, hogy visszakapják a nyugalmukat...

Telegden ma ilyen a szenzáció.

(f. s.)

Elhalasztották a bírák áthelyezését

Októberben lesz a végleges döntés

A bukaresti legfőbb kinevezési- és előléptetési bizottság utolsó ülésében váratlan dolog történt. A bizottság — miután végighallgatta a táblaelnökök javaslatait — kimondta, hogy a bírák áthelyezésére vonatkozólag a végrehajtást elhalasztja.

A törvény ugyanis azt írja elő, hogy az életbeléptetéstől számított 4 hónap alatt kell végrehajtani az áthelyezéseket, ezentúl a bírák elmozdíthatatlannak válnak. A törvény június 27-én lépett életbe, tehát október 27-ig kell megtörténni az áthelyezéseket. Ezért elhatározták, hogy a bizottság október elején még egyszer üssön és akkor veszi elő az áthelyezéseket. Addig is a táblai elnökök jobban megismerhetik a területükön működő bírák szorgalmát, hazafias érzését és magatartását s a román nyelvben való előhaladásukat s végleges véleményt mondhatnak az áthelyezések felelő. De a bíráknak is alkalom kínálkozik, hogy ez idő alatt jobban belemélyedjenek a hivatalos nyelv sajátságaiba s tökéletesíthetik nyelvtudásukat.

Alaptalan riasztó hírek a Körös tifuszos fertőzéséről

Nem zárják be az uszodát — A Pece-patak fertőzve van

Már napok óta tartja magát a közönség körében az a hír, hogy a Körös vizét elzárja a fürdőzők elől a főorvosi hivatal, mert tifusz-bakteriumokkal van fertőzve. Az óriási melegben a Körös elzárása nagy csapás volna a közönségre, azonban a tifusz járványszerű terjedésének megállítását végett föltétlenül el kellett volna szigorúan tiltani a fürdözést nemcsak a város belterületein, de a folyó mentén levő községek részére is.

Munkatársunk tegnap megkérdezte Comsia János dr. városi tisztii főorvost, aki a következőket mondotta:

— Az uszoda bezárásáról, vagy egyáltalán a Körösben való fürdés eltiltásáról szó sincs. Nem tudom, honnan eredt a közönség körében elterjedt hír, valószínűleg onnan, hogy naponta vizsgáljuk a Körös vizét, hogy egészséges-e, vagy sem és a vizsgálatot értelmezték tévesen.

— A Körös teljesen tiszta, tifusz-bakteriumot még egyáltalán nem találtunk benne. A közönségnek tehát a Körössel szemben semmi aggodalma sem lehet.

— Ezenben tifusszal van fertőzve a Pece-patak, amelybe valószínűleg valamelyik tifusz-

beteg váladéka került valamelyik Pece-partján levő házból, amelyet most keresünk. A Pecében tehát a fürdést eltiltottuk mindaddig, míg tifusz-bakteriumot tartalmaz.

— A tifusz-járványról nem lehet beszélni a város területén. Nehány megbetegedés van, ami minden nyáridényben előfordul s amit a Pece is terjesztett, amíg el nem zúrtuk, azonban komoly aggodalomra ok nincs, a betegek izolálva vannak s általában minden óvintézkedés és elővigyázat meg van téve a közönség védelmére s mindenféle epidemia meggátolására.

Nagy drágaság a nagyváradai piacon

A drágaság a nagyváradai napi piacon olyan fokra emelkedett, aminek magyarázatát csak a lei esésében kereshetjük és a magas, naponta emelkedő munkabérekben. Ha elgondoljuk, hogy a legszükségesebb éledelek egyikéből a krumpliból alig 15–20 kis szemet adnak hat leiert, felcsodálkozva kérdezzük mi lesz a télen az ára, amikor az szegénynek, gazdagnak egyaránt ugyszólván mindennapi ételét jelenti.

A piacon az árak, hiába minden maximális ár, óránként változnak. És ahány kofa, annyi árát szab.

Reggel korán, amikor az aradi zöldség-árusok hatalmas teherautója megérkezett, 4 lei volt egy fej káposzta, már 10 órakor, amikor az aradi hozatalt elkapkodták, részben a kofák, részben a közönség, nyolc lei volt egy fej.

Ugyanigy van a tojással. A tojássoron kérдем egyik kofát, mennyi egy pár.

— Öt lei párja.

A másik kofa hajlandó 4-50-ért adni.

Két lépéssel odább.

— Négyért adom, csak elmehessek innen.

Egyszóval aludni kell.

A városi kerigazdaságról nem mondható, hogy nivellálja az árakat. Nagyon szép, friss veteményt hoz föl és előnye, hogy a sátorban, árnyékban, tovább tudja frissen tartani és nem zsugorodik össze a káposzta, paszuly, mint a ponyván.

A paszulynak 3 lei kilója. Persze nincs olyan paszuly, amire rá ne fognák, hogy valódi „vaj paszuly”. Reggel 8-kor 2 és fél lei volt, már 10-kor 5 lei volt kilója. Kis fej káralábé 2-50. Kell husz darab egy házaspár leveséhez, oly apró még.

Az uborkaszegzont egész sor uborkaárus igazolja. Egy lei az uborka darabja. De nemelyik csal és 20–30 leit kér egy rakás uborkáért, de nincs tizenöt ha megolvassuk. A kelkáposzta feje 3 lei, ökolnagságu, fonnyadt s a száraz időjárástól nedvtelen, fejletlen levelek. A zöldpaprika darabja egy lei, a szebb-jének párja 3 lei. (A kávéházakban, vendéglőkben hat leit kérnek darabjért, csekély hat-száz százalékos haszon.)

Tegnap megjelent a paradicsom. Aradról hozták. 25 lei egy kiló. A tök darabja 4 és 2 lei. A ribizli kilója 30 lei, barack 20, meggy 60 lei, a sárga szilva kilójáért 26 leit is el-kérnek.

Ez a riportunk a piac hétfői képét mutatja. Tegnap azonban a drágaság ismét emelkedett. A kofák a szárazság indokából különösen a veteményeket adják dupla áron, mint eddig.

* Adakozás. A nagyváradai izraelita hitközség fluárvaháza részére dr. Schöff Ernő és neje alapítványuk növelésére 500 leit, Erdős Iván 100 leit, N. N. 50 leit, Inozse Lipót és neje, Friedmann Hermanné természetbeni adományokat küldtek. A zsidó aggodháza részére Erdős Iván 100 leit, a László-malom, Boros Jenő természetbeni adományt küldtek, mely adományokért ezután is hálás köszönetet mond a jótékony intézmények vezetőségére.

Buknak az ügyvédvizsgán

Julius elsején kezdődtek meg az ügyvédi vizsgák a nagyváradai ügyvédvizsgáló bizottság előtt. Nyolcan jelentkeztek a vizsgára s még nyolcan maradtak szeptemberre, egyik jelölt azért, mert a doktorátus letévése óta nem múlt el még a törvényben kikötött három hónap. Ujból és ujból jelentkeznek vizsgázók, nemcsak Nagyváradról, hanem Aradról, Temesvárról, Szatmárról is.

A vizsgák eredménye ezideig szomorú s meglepő. Már 50 százaléka a jelölteknek bukkott meg, kettő véglegesen, kettő pedig 2–2 tárgyból. A vizsgálóbizottság elnöke, dr. Kiss Döme dékán és szenátor, a következőket mondotta a bukáások okairól:

— A hadidoktorok esete ez, azoké, akik a háboru alatt hazajöttek a fronttól, hamar le-vizgázták s le is vizsgázhattak, mert akkor könnyen ment a dolog, aztán visszamentek a frontra. Természetes, hogy most kiderült a ké-születlenség.

Dr. Lile Andor táblai tanácselnök röviden a következőket mondta:

— Az eredmény a készületségnek megfelelő.

* Legjobb arcszépítő Földes Margitkrém

* Havas és Grünfeld szövetei legjobbak, legolcsóbbak Kossuth-utca 8. szám.

Nagy művészeslélyek a Lidó-ban

Ma és mindennap fellépnek:

Beregi László

komikus

Forrini-duett

angol stepp-táncosok

Kassay Rósi

előadó művész

Valenka

román énekesnő

Nádassy Ernő

komikus

Andrény Lili

táncosnő

Halász Bandi

román-magyar énekes

Horváth Lajos

karmester

Szinre kerülnek:

**tréfák, bluettek,
duettek és szölök.**

**Előadás után mon-
dain-táncok.**

Rendes árak a vendéglőben.

Belépődíj nincs.

Kezdele 9 és fél órakor

Művészeti vezető:

Beregi László.

Legújabb **fürdőruhák**, csodás **fehérművek**,
combinék minden létező színben **harisnyák** nagy választékban
BERMANNÁL, Saspassage.

A Zsidó Liceum vizsgái

Lapunk tegnapi számában terjedelmesen és részletesen foglalkoztunk a Zsidó Liceum szomorú eredményű vizsgáival. Cikkünk nagy részét, amelyben Pop Ioan igazgató különös érző beszédével polemizáltunk, a cenzura törölte.

Kedvezőtlen fordulat a bécsi tőzsdén

Bécs, július 8. A bécsi tőzsdére ma sok mellékkörülmény gyakorolt káros befolyást, amelyek hatása alatt semmivé eszt a szép illúzió, amivel a múlt hét vége kecsegtetett. Mindenekelőtt a vasárnap, Klosterneuburgban lezajlott véres események keltettek nagy nyugtalanságot a tőzsdén.

Attól félnek, hogy ezek a hírek megriasztják a külföldnek Ausztria belső helyzetébe vetett bizalmát.

Nagyon kedvezőtlenül hatott azután az a nyilatkozat is, amelyet a Nemzeti Bank elnöke tett az ausztriai váltásról. Idejárt, hogy néhány pénzügyi ember ismét fizetési závarokba került. Lehangozta a pénzügyi köröket a Nemzeti Bank legutóbb kiadott jelentése is. A bankjegyforgalom június 23-tól június 30-ig rendkívüli emelkedést mutat. A gyarapodás 766.245.600.000 korona.

A forgalomban levő egész bankjegykontingens: 7 billió 774 millió 957 millió korona.

Hogy a kedvezőtlen benyomások alatt is általában nagyjában tartott volt az alapirányzat, az elsősorban annak köszönhető, hogy a legutóbbi vásárlásokkal az értékek jó és biztos kezekbe kerültek, mivel olyanok vásárolták meg, akik nem spekulálni akarnak azokkal, hanem meg akarják őrizni azokat vagyonuk ovarapítására. Azonkívül a kontremint is megfélemlítette egy kissé az, ami a múlt napokban történt. A kontremint nem mer idő előtt fellépni, attól tartva, hogy kénytelen lenne neki kedvezőtlen árfolyamon szállítani. Küliszban a kis papírok vesztesége 4 ezer, a nagypapíroké 25 ezer korona körül volt, amivel szembenáll egyes papírok áremelkedése. Korlátban ugyanez az eset. Egyes papírok veszteséget szenvedtek, mások körülbelül ugyanolyan arányban emelkedtek.

A Depositenbankban ma újabb botrányos jelenetek játszódtak le, ami már ügylátszik egészen megszokott jelenség lesz.

A betevők ma — nem is olyan nagy

számban, mint legutóbb — ismét egybe gyűltek a pénztárteremben. Köztük volt egy orvos is, aki 30 millió koronát helyezett el a bankban. Pénzét még május ötödike előtt szabályszerűen felmondta. Amikor azonban betétjét ki akarta venni, a pénztár vezetője rábeszélte, hogy hagyja bent a bankban, mivel időközben az őt nagybank átvette a Depositenbank kezelését. Az orvos hallgatott szavára. Nem vette fel az esedékes harminc milliót, amely tehát május 5-ike után keletkezett betétnek tekintendő. Minthogy pedig a nagybankok kijelentették, hogy a május 5-ike után elhelyezett betéteket visszafizetik, ő is fel akarta venni pénzét. A pénztár azonban elutasította. Erre általános felháborodás tört ki. Ismét hangosan szidalmazták a nagybankok igazgatóit.

Lakatos Béla olvassa, hogy mit irnak róla a lapok

(Kiküldött tudósítónktól.) Lakatos Béla tegnap este újból feltűnt Szentimrére, ott, ahol a csendőrt agyonlőtte. Oláh János segédjegyzővel találkozott a református paplak előtt és kedélyesen elbeszélgettek.

— Jegyző úr a multkor rám lőtt — mondta Lakatos — egyszer meg nem akart valami írást kiadni nekem. Most lelőhetném, de nem bántom.

Lakatos Béla karjára revolver volt kötve, kezében kézigránát és fegyver. Megmondta a segédjegyzőnek, hogy nem fél senkitől.

Érdekes, hogy amikor Lakatos Béla megtudta, hogy a Nagyvárad munkatársa Szalárdon van, elment Csordás József szentimrei baptista prédikátorhoz és a megremült embertől újságot kért.

— Hagy nézzem meg azt az újságot, amibe kitéttek — mondta Lakatos.

A cikket elolvasta figyelmesen, azután illedelmesen köszönt és eltávozott.

A szentjohbi csendőrség tegnap újból levelet kapott Lakatos Bélától, amelyben a következők álltak:

„Felvagyok jól szerelve munícióz

Atlantic nyári mozgó

9 1/4 órákor

Apolló mozgó

6 és 9 órákor

Világszenzáció!

Világszenzáció!

ÁRVÁK A VIHARBAN

(Két árva) Griffith leghíresebb filmje. — 2 részben.

Első rész

9-10

szerda és csütörtökön

Második rész

11-13

péntektől vasárnapig

A főszerepben: a Griffith-gyár két filmstarja:
Lillian és Dorothy Gish és Bartheles.

Rendes helyárak!

Rendes helyárak!

Szombat és vasárnap délután 3 órákor mérsékelt helyárakkal

A miniszterelnök és a külügyminiszter ma Marosvásárhelyre mentek. Itt először Duca külügyminiszter hangoztatta, hogy a magyarsággal szemben testvéries érzéssel és szeretettel kell viselkedni. Feledjük el a régi fájdalmakat és kölcsönös megértéssel közelgünk egymáshoz. Bratianu miniszterelnök felhívta a románság figyelmét arra, hogy ne essék abba a hibába, amelyek Románia egykori ellenségeinek államát tönkretették.

A marosvásárhelyi városban volt ezután recepció, a melyről azonban a magyar egyesületek és a Magyar Párt mindvégig távol maradtak.

606

Kálmán Sándor ékszerész
rész telefon száma.

tó, hogy az őszi kiállítás és vásár nagyszabású lesz és méltó keretekben fogja bemutatni a vármegye és város termelését.

Kovács Kató Szegedre szerződött

**Több váradi és kolozsvári színész is
elszerződött Magyarországra**

Andor Zsigmond a szegedi városi színház igazgatója pár nap óta Nagyváradon tartózkodik. A szegedi direktor kifejezetten tagok szerződtetése céljából jött Erdélybe. Célját elérte, amennyiben úgy Kolozsvárról, mint Nagyváradról értékes színészeket visz el.

— A vidéki színészet most kezd rendezettebb anyagi viszonyok között élni — mondta Andor Zsigmond. — A fizetések dolgában ott állunk, ahol az erdélyi színigazgatók. A közönség fokozottabb igényekkel jön már Szegeden a színházba, azért igyekeztem a lehető legjobb társulatot szervezni. Azt hiszem sikerült. Erdélyből olyan tagokat szerződtettem, akik hasznára lesznek a szegedi színháznak.

Nagyváradról Kovács Katót szerződette le a szegedi direktor 740 aranykorona havi fizetésért. A szerződés úgy szól, hogy Kovács Kató az összes vidéki primadonnáknál tizszázalékkal magasabb fizetést kap. Márkus Gyulát, az operatőreket évi három ezer aranykoronáért szerződették. Azonkívül tárgyalás folyik még a nagyon tehetséges Dajka Margittal is.

Kolozsvárról Lengyel Vilmost, Hoffmann Jucit, Sugár Frigyeset, Berki Józsefet és Oláh Ferencet szerződette a szegedi direktor, azonkívül tárgyalásokat folytat még Bródi Miklós karmesterrel és Somogyi Emmivel is.

Andor Zsigmond tegnap Kovács Katóval Szegedre utazott.

Az Averescu-párt folytatja tárgyalásait a kisebbségekkel

Az ellenzéki pártok közül legelőszóbban az Averescu-párt tör a kormányra. Lassan készíti elő a talajt, hogy készen legyen, ha a kormány átvételét mégis reábizná. Programjának egy kardinalis pontja a kisebbségekkel való meg egyezés, hogy választás esetén ezzel is biztosítsa magának a csatolt területeken a mandátumot. Legújabbban teljesen meg egyezett a párt a bánáti svábokkal. Erre vonatkozólag a néppárt egyik tagja így nyilatkozott:

— Mindenekelőtt közölhetem, hogy azok a tárgyalások, melyeket a néppárt hosszabb ideje folytatott a bánáti sváb néppárttal, s melyeket annak idején Goga Oktavian is jelzett a Keleti Újságnak adott nyilatkozatában, teljes eredményre vezettek s a meg egyezés immár befejezett tény. Tartalma lényegileg azonos a csucaai egyezményvel, vagyis nem jelenti az ellenzéki harcra való szövetséget. A svábok támogatni fogják az eljövendő Averescukormányt a választásokon és a parlamentben, a néppárt kormánya pedig garantálja a kisebbségi jogoknak a békészerződés keretei között történő végrehajtását.

— Ennek a meg egyezésnek igen nagy a jelentősége, mert véleményem szerint a szászok is előbb-utóbb csatlakozni fognak hozzá. E pillanatban még vannak a szászok között olyanok, akik a liberális párttal kötött választási paktum alapján állnak, a többség azonban már belátja, hogy a liberálisokkal nincs mit kezdeni. Mi azt reméljük, hogy a magyar és német kisebbség támogatását sikerül megnyernünk s az eljövendő Averescu-kormány egyik kardinalis feladata a békészerződés végrehajtása lesz, aminek további elődázása mérhetetlen károkat okozna az országnak.

— A másik lényeges kormányzati feladat az ország gazdasági szanalása lesz,

LEGUJABB

A francia kormány tiltakozik az ellen, hogy Németország részt vegyen a londoni konferencián

Páris, július 8. Macdonald reggel Londonból elindult, amint ideérkezik tanácskozni fog Herriotttal.

Chicago, július 8. A Tribuna ismereti a francia memorandumot, melynek elfogadása nélkül a francia kormány nem megy el a londoni konferenciára. A memorandum ragaszkodik a versaillesi szerződéshez és nem járul hozzá a németek londoni konferenciára való meghívásához,

amíg a szakértővélemény megvalósításához szükséges törvényeket nem fogadják el. Ez a kijelentés ultimátum jellegű. Kijelenti még, hogy a franciák elhagvják a londoni konferenciát, ha Macdonald másképp cselekszik. Ez a szakasz Németországban óriási elkeseredést idézett elő.

A párisi olimpiász legújabb eredményei

Páris, július 8. A gerelyvetés bajnokságát Myrae (finn) 6296 nyerte meg. 2. Lindström (svéd). 3. Oberst (Amerika). A 10.000 méteres futásban az első volt Ristola (finn) 30 p. 23.2 mp. világrekorddal. Wide, a svéd bajnok második lett 31 p. 10 mp. Az angol Britton hatodiknak érkezett be 33 p. 45 mp alatt.

A birkozó versenyben Magyar győzött a svéd Ortmann ellen, míg Radvány a norvég Nord ellen pontozással veszített. Dr. Varga Béla a középsúlyban dobta az olasz Coicatelit, Keresztes pedig könnyűsúlyban percek alatt az egyiptomi Rahnut. Az osztrákok közül Fischer az olasz Gortit dobta.

A magas ugrásban Osborne két centi-

méterrel alulmaradt a két vuteren. Egy méter 98 cm-el szerezte meg az Egyesült Államok első olimpiái győzelmét. Gáspár Jenő holtversenyben lett negyedik és ötödik 1 m 88 cm-el. A pentathlonból eddig csupán két szám dőlt el. A távolugrásban Somfai ötödik lett, a gerelyvetésben pedig 52 méteren felüli dobással második. Somfai ez után a két szám után a finn Lehtonenel együtt állt az élen hét-hét ponttal, míg az amerikai Le Gendre harmadik.

A száz méteres döntőt az angol Abraham nyerte meg 10.4 másodperces világrekorddal. A 400 méteres gátfutásban az amerikai Taylor győzött 52.6 mp-es világrekorddal.

mert a mai pénzügyminiszter gazdasági politikája örvény szélére sodorta nemzeti gazdaságunkat. A lei további zuhanása a kormányt magával fogja rántani, hasztalan próbálják meggyőzni a külföldet, hogy a bányatörvény nem irányul a külföldi tőke ellen.

— Tény, hogy Averescu tábornok ez előtt két hónappal beszélgetéseket folytatott a parasztpárt két korifeusával. A tárgyalások azonban megszakadtak, amikor a parasztpárt a nemzeti párttal kezdett tárgyalni. A néppárt óriási többsége rokonszenvennlátna a parasztpárttal való fuziót, mert hiszen mi is a parasztságra támaszkodunk. Hogy nekünk, főleg erdélyi vezérünknek, Goga Octaviannak fascista szimpátiánk volna, gyermekes vád, mely ellen nem is tiltakozunk.

ÚJ DONSA GOK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.
Kiadótulajdonos: Sonnenfeld Adolfi Részvénytársaság
Telefon 38.

Előfizetési díj helyben egész évre 600 lei, félévre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy óra 50 lei; vidéken egész évre 720 lei, félévre 360 lei, negyedévre 180 lei, egy óra 60 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedüs Hirlapiroda, (Telefon 13—01.)

MA TIZ ÉVE ...

Ma tiz éve robbant ki az egész Európa párt lángba borító világzivatár. A diplomata még suttogva tárgyaltak, de már eldőlt az első ágyulövés. Ezekben a forró júliusi napokban a egyik kis német királyság uralkodónője automobilján átszöktette a francia határon túla szép fiatal szeretőjét, egy francia tisztet. Ez a drámai epizód látható a „Königsmark” (Királyasszony szeretője) című monumentális filmen, amely Pierre Benoit híres regénye után készült és mátol fogva látható a Dorian Terrasseon és a Dorian-filmszínházban.

* Molnár Kálmán kanonok kitüntetésé. Dr. Bjelik Imre püspök, apostoli kormányzó, Molnár Kálmán mesterkanonokot a Szent Mihály arkangyalról nevezett gáborjáni címzetes apáttá nevezte ki. Ez a kitüntető kinevezés a nagyváradi lelkész tartású káptalan egyik legmunkásabb tagját érte, akinek apáti megáldása tegnap délután 4 óraker történt meg Bjelik Imre püspök házikapujánál. Az új apát első apáti miséjét vasárnap délelőtt 9 óraker mondja a székesegyházban. Ez a nap egyuttal nevezetes napja a székesegyháznak, mert felszentelésének 144-ik évfordulóját ünnepli meg ez alkalommal a katólikus társadalom.

* Uj belügyi államtitkár. A prefektus tegnap a kormány hivatalosan értesítette, hogy Nicoleanu tábornokot, bukaresti rendőrprefektust belügyi államtitkárrá nevezte ki.

* Peter Julian tordai prefektus. A belügyminiszter Peter Julian közigazgatási vezérfelügyelőt Torda-Aranyos vármegyei prefektusává delegálta.

* Pappá szentelték a szász trónörökös. Kölnből jelentik: György szász trónörökös Trednitzben pappá szentelték.

* A magyar kölcsön Londonban. Londonból jelentik: A magyar kölcsönre a tőzsdén ma negyedszázalék prémiumot fizettek.

* Körlevél. Tisztelettel közlöm, hogy áruüzletem kedvezményes kiadására még csak rövid ideig tart. Szives látogatást kér: Weisz Kálmán zsák- és ponyvakereskedése, nyugágyak és ágyfelszerelések export raktára, Nagypiac-tér 10.

* Tanítók figyelmébe. A közoktatásiügyi minisztérium elrendelte, hogy az összes állami tanítók, kik az 1923. évi augusztus-szeptemberi vizsgákon végleg megbuktak, vagy ezen vizsgákra nem jelentkeztek s ebből kifolyólag állásuktól felfüggesztettek, ha ma is román állampolgárok és a mostan tartandó nyári tanfolyamokon részt vesznek s újabb vizsgát szándékoznak tenni, úgy valamennyien megkapják teljes fizetésüket 1923. szeptember 1-től a mai napig. Felhívom tehát az érdekelteket, hogy célból a tanfelügyelőségénél azonnal jelentkezzenek Oradea-Mare, la 8 Julie 1924. Dr. Ang. Caba, tanfelügyelő.

* A jótékonyági intézmények és más egyesületek bejelentési kötelezettsége. A miniszter elrendelte az egyesületek fokozottabb ellenőrzését, amelyeknek augusztus 6-ig a következőket kell a törvényszékhez bejelenteniük: a) jogcím, amelynek alapján az egyesület elnyerte a jogszemélyiséget; b) hivatalos másolat az alapító levélről; c) másolat az alapszabályokról; d) egy másolat a mérlegről és az utolsó évi zárszámadásról. 1. A memorandumba be kell venni az egyesület elnevezését és célját. 2. Az intézet alapításának az ideje. 3. Az idő és a hatóság ahol és amikor elnyerte a jogi személyiséget. 4. Az intézmény székhelye és a fiókintézmény székhelye. 5. Az idő, amikor lezárják az évi számadásokat. 6. A tagok névsora és száma az elmúlt év végéig. 7. Az intézmény vagyona. 8. A bevételek és kiadások. 9. Azon személyek nevei, akik az igazgatóságban és ellenőrzésben részt vesznek személyi adataikkal együtt. 10. Az egyesület működésének rövid története a megalapítástól kezdve.

* Haditengerészeti konferencia. Bukarestből jelenti a Rador: Constanzában tegnapi kezdődött meg a haditengerészeti konferencia, amely az őszi hadgyakorlatokat készíti elő. A tanácskozásokon valószínűleg a király is részt vesz.

* A parasztpárt cáfolata. Bukarestből jelenti: Michalache kategórikusan megcáfolja a tegnapi lapoknak azt a hírt, hogy Matei Cantacuzino kilépett a parasztpártból.

* Esperanto világkongresszus Aradon. A romániai esperanto mozgalom erősségének fényes bizonyítéka lesz az ez évi kongresszusok, melyet az „Aradi Esperanto Csoport” meghívására Aradon rendeznek (aug 2–5.). Királyi trónörökös védnöksége alatt. A kongresszusra eddig 500 belföldi és 150 külföldi résztvevő jelentkezett. Ugy a közoktatásügyi, mint a kultuszminisztérium hivatalosan fogja képviseltetni magát a kongresszuson. A kormány képviselőtét Govarescul tábornok fogja ellátni, aki különben a kongresszus díszelnöke lesz. A kongresszuson megjelenni ezenkívül mint vendégek dr. Ali Fouad bej török köztársasági főfelügyelő és dr. Worm-Kenn, az ismert pekingi publicista tanár, akinek egy új esperantóul írt könyve, „A kínai irodalom új forradalma 1918-ban” éppen a kongresszus alatt fog megjelenni. Ugyisint akkor fogja elhagyni a sajtót Mária királyné egyik műve is esperantóul.

* Eső Bukarestben. Bukarestből jelenti a Rador: A fővárosban tegnap este kiadós eső volt, amelynek következtében a hőség lényegesen enyhült.

* A kereskedelmi minisztérium reorganizációja. Bukarestből jelenti: A kereskedelmi és iparügyi minisztériumban tegnapi értekezletet tartott a minisztériumot reorganizáló bizottság. Az ülésen Constantinescu Tancred kereskedelmi miniszter hangsúlyozta, hogy a legnagyobb figyelemmel fogja kísélni a kereskedelmi és iparkamarák működését, mivel ezek a szervek szolgálják a legjobban az ország érdekeit. Az összes kereskedelmi és iparkamarákat egy egységes testületbe fogják tömöríteni és felállítanak egy központi képviselőtestületet, amely szükséges esetekben tanácsadó szerve lesz a minisztériumnak. Az ülésen elhatározták, hogy a jövőben nagyobb gondot fognak fordítani a külföldi konzulok személyének kiválasztására, továbbá a pontos statisztikai adatok összegyűjtésére.

* Feleli Sándor ingatlan értékesítő irodája Szaniszló-utca 1. szám alatt van. Vásárol, elad, közvetít, házat, szállót, földbirtokot. Alapítva 1917-ben. Telefon 16—27. szám.

* Öltözés asztala hiányos, ha nincs rajta Brázay kölnivíz. Kapható mindenütt.

* „Kegyelet” temetkezés a Sas alatt.

Azon töröm a fejem, kedves szerkesztő ur, hogy közügye, avagy magánügye az az építkezés, amely pl. jelenleg a Sztaroveszky-utcán folyamatban van? Én valaha azt a közgazgatási axiómát tanultam: csak a köz érdekében szabad, a közügyet sértő, vagy a közügyre zavarólag ható valamely elkerülhetetlen közbeeső mozzanatot, vagy akciót eltűnni. Ha a Sztaroveszky-utcai, Vadász kocsigyár r.t. féle építkezés nem közügy, akkor miért tűri el a közgazgatás, hogy most már 4 hét óta egy óriási zöld pocsolya álljon az épület előtt, a főúttól pár lépésnyire? Esténként a munka befejezésével nem lehetne-e egy munkásnak egy kapával utat csinálni a zöld levezetőre céljából? A módos család esténként más tanyára vonul friss levegőt szívni, — nem gondolnak tehát szegény embertársaikra, akiknek nincs csak egyfelen egy lakásuk és nem menekülhetnek sehová a környéket betöltő zöld lé buzából, melybe a szomszédos lakatos iparos műhelyéből a carbid-salak penetráns szaga keveréke folyik bele és állandósítja a járványfészket. Csodálatos szerencsére ezeknek az — embertársaikkal mit sem törődő — uraknak, hogy — véletlenül talán — hatósági közeg nem lakik a környéken.

* Ki a legjobb leány? Nem az, aki vasárnap délután az utcán csatangol, vagy idősebb rokon felügyelete nélkül mulatóhelyekre jár, — hanem az, aki beiratkozik a Nővédő Egyesületnek „Margit Leánykörébe” (Nogáll-utca, Szent Vince intézet) és vasárnap délutánja ott tölti kellemes és hasznos szórakozással, hasonló leánytársaival. Aki 3 évig hűséges tagja a leánykörnek, az férjhezmenés esetén szép jegyajándékot kap. A Nagyvárad. Kath. Nővédő Egyesület Vezetőségétől.

* Körösbe dobtak egy pár napos csecsemőt. Tegnap megírta a Nagyvárad, hogy a Baross-híd alatt egy csecsemő hullát találtak. A pár napos csecsemőhullát a víz dobta a partra, ahol Nagy Elek és Vigh Sándorné Velenceparton lakosok találták meg és vitték fel a rendőrségre. A rendőrségen bevezették a nyomozást az ügyben, mert nyilvánvaló, hogy gyermekgyilkosság történt. A csecsemőt a Körösbe dobták, ahonnan csak 48 óra elteltével dobta partra a víz. Papp József II. rendőrtiszt folytató nyomozást és ügyben és próbálja megállapítani a bestiális anya kiletét, aki elől gyermekét a vízbe dobta. Dr. Popa tisztiorvos véleménye szerint a hálalt fuladás okozta. A kisgyermek holttestét az olasziai hullaházba szállították, onnan fogják eltemetni.

* Új manometer, telefonkészülékek izzólámpa minden feszültségre és alakban, nagyban és kicsinyben. Manometer javítását, telefon és villanyszerelést, eszterga és minden fémipari munkát szolícíron készít Rajz Andor electromechanikus, Szalárdi-utca 9. sz.

* Új cégek. A nagyvárad. törvényszék cégjegyző hivatala az elmúlt héten a következő cégeket jegyezte be: Axelrád és Schenker betéti társaság. Tagjai: Schenker Ignác és Axelrád Aron. Férfi ruha kereskedő. Cielamen, temetkezési kellekelt s virágok készítése Rosenfeld Elisabeth és Breuer József. Nostró építkezési anyagok vállalat Hirsch és Társa. A cég tulajdonosa Weisz Arnold. Körösvölgyi szíjgyártó vállalat Hercz Sándor. Robitsek Károly, Weisz és Farkas. Löwi Dávidné, Klein Betti, fűzőkészítő. Pénzváltó Ciu-taciu Anton.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Antónia, újdonság 8-szor, bérleten kívül.

Csütörtök: Művészt, Rozsnyai művészpár főléptével, premier helyárrakkal.

Péntek: Művészt, Rozsnyai művészpár főléptével, premier helyárrakkal.

Szombat d. u.: Sztambul rózsája, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Három grácia, újdonság 1-szor, premier helyárrakkal, bérleten kívül.

Vasárnap d. u.: Mintha álom volna, mérsékelt helyárrakkal helyárrakkal.

Hétfo: Három grácia újdonság 3-szor.

Szegény gazdagok

A dramatizált regény összes színpadi hibáival szerelte fel Hevesi Sándor Jókai „Szegény gazdagok” után átirított színdarabját. Kevés akció, még kevesebb feszültség jellemzik a hétfőn bemutatott darabot s hogy a közönség nagyrésze mégis örömet talált a nagy meseköltő nullásgéppel lenyírt szellemében, az csakis a színészek fokozott ambícióinak írható javára. A darabos, néhol kirívóan hamis betyárromantika szövegességét intelligens játék és rendezés csiszolta elfogadhatóvá.

Harsányi Miklós Fatia Negra szerepéből kiválaszt jóval több művészetet, mint amennyit Hevesi az egész dramatizálásba belefektetett. Lendületes volt anélkül, hogy túlzott pátozba tévedett volna. Ő és Gellért Irén részesei elsősorban abban, hogy a bemutató határozott sikert aratott. Gellért a szenvedély és összazonysági vadásig oly széles skáláján játszotta Fatia Negra szeretőjének szerepét, hogy a tegnapi fellépésével végérvényesen bejegyezte magát a közönség szeretetébe. Ösztönös kitörései a bosszújelenet dübörgő drámaiságában kulminálódtak, míg a következő képpben szinte kontrasztosan szelídült a könyörgő nő mélységes alázatáig. Pompás megjelenése és etnografiai kuriozitásszamba menő öltözköztetése is hozzájárultak a sikeréhez. Finom és diszkrét volt Jósika Mici Hátszegi bárónéja s nagysága minden impulzív erejével érvényesült Tóth Elek Satrakovics Gerzson alakjában. Nánásy Juliska, Körösi Juci, Benes Ilona és Madas István járultak még hozzá a premier teljességéhez. Braun Anci ezúttal is fényes bizonyítást tett tehetségéről kis szerepében is.

Kabaré a színházban

Csütörtökön és pénteken vidám műsorú kabaré-estet rendez a színház. A műsor első részében színe kerülnek „Tükör előtt”, „Szép Salamon Sári”, Cogutoviz: „Kis tréfák” és Tabéry Géza: „Idegen férfi” című komédiája, melyben a szerepeket Gellért Irén, Harsányi és Földes játsszák. A többi kis darabok főszerepeit Zilahi, Kertész Mancsi, Harsányi, Misoga, Vigh, Békési játsszák.

A kabaré második részében lép fel a világhírű Rozsnyai trió, akik egymaguk 14 szenzációs tánc és ének számával szerepelnek az est műsorán.

Olyan csodás, mulattató és szenzációs az egész műsoruk, hogy méltán megérdemlik mindazt az elismerő kritikát, amelyet Európa minden világvárosában kaptak. A 9 éves kis Rozsnyai olyan különleges számokkal fogja meglepni a közönséget, amilyent még nem volt alkalom látni Nagyváradon. A nagyszabású kabaré-est csütörtökön és pénteken este premier helyárrakkal mellett lesz megtartva.

— Három grácia. Ma már teljes zenekarral és diszlettel próbált az operaegyüttes a szombat este színe kerülő táncoperettéből, a Három gráciából, mely az egész operettművészetet foglalkoztatja. A kiállítása e nagyszerű operettnek már magában egy nagy szenzáció, de a szövege és a zenéje s az a rengeteg tánc, mind-mind biztos garancia arra, hogy a Három grácia még ebben a szezonban meg fogja érni első jubileumát. Szóló, magántáncok, felvonulások teszik érdekessé a Három grácia operettét, de nagy szenzációt fog kelteni a Zilahi és Misoga apacstánca, majd az apacstánca előforduló

tömeg, apostolok, ezenkívül Horváth Marietta és Kőrösi balett táncosa és egy külön élvezet. A Három gráciát Herényi főrendező rendezte és Szatmári karnagy vezényli.

— Délutáni előadások. Szombat délután Pál Leó nagyszerű táncoperettje, a Szatmári rózsája, vasárnap délután pedig Mitha álom volna című táncos operette kerül színpadra mérsékelt helyarával.

MOZI

Két árva

— Sajtóbemutató az Apollóban —

Meghatóbb történet, mint a „Két árva” tragikus élete, aligha került még filmre. Két szép leány — az egyik vak — elindul gyógyulást keresni Párisba. Az úton egy kéjenc márká megkívánja az épszemű leányt, szolgálja elraboltatja, a vak leányt pedig egy szívtelen koldussasszonynak adják és kéréget az utcákon. A márká esélyére is elhoztja a leányt, akit meg akar csókolni, mire egy lovag megmenti a leányt.

A párisi tömegnyomort és a főurak forradalom előtti tombolását pazar képekben mutatja Griffith mesteri rendezése. A pompás udvari lokálok, gondtalan urak életével párhuzamosan jelenik meg a képen a kiéhezett, mindenre elszánt vad párisi csöcselék. A „Két árva” sorsa főmozgató ereje az eseményeknek, akiket jó lelki lovagok, republikánusok segítenek a felvívó életben.

Griffith rendezése oly pazar művészi elrendezés, amiben azt hisszük felülmúlta önmagát. A színesek pompás látéka, a lüktető izgalmas cselekmény és a könnyfakasztó mese, mind olyan kelékei a darabnak, hogy sokáig emlékeztetés eseménye marad a „Két árva” váradi premiera-jének. (b. gy.)

A világ legnagyobb filmóriása Nagyváradon

Ma, szerdán egy olyan nagyszabású film kerül Nagyváradon bemutatásra, amelyhez fogható évekre visszamenőleg nem találunk. A „Königsmark” (Királyasszony szeretője) című monumentális film Pierre Benoit világghírű regénye után készült. Az egyik kis német királyság uralkodójának és egy francia tisztnak a szerelmi viszonya képezi ennek a filmnek a témáját. A filmek semmiféle faja közé nem sorolható ez a film, monumentális film ez a szó szoros értelmében. Történelmi, társadalmi és kalandor-film egyben. A szépséges Henriette Duflos és a népszerű Petrovich Szvetislav játszó a monumentális film főszerepeit. Csodás jelenetek ragadják meg percről-perce a figyelmet. Látnak egy festői vadászatot, pompásnál-pompásabb katonai felvonulásokat és királyi cseréket, egy színes tújzjátékot, a mai Páris robogó életét, egy káprázatos divatrevüt, a pazar barok léha életét; látnak mozi-előadást, páratlan szerelmi jeleneteket, egy fényes tüzet, a világáboru kiűrését és még sok más látványosságot. A két részes monumentális film első része 7 felvonásban mártól kezdve látható a Dorian Terrasseon 9 órákor és a Dorian-filmszínházban 6 órákor. Ajánlatos a jegyeket elővételben megváltani, mert az esti előadások jegyeinek nagyrészt már előjegyzésben lefoglalták. Elővételi pénztár d. e. 10—1-ig, d. u. 5—9-ig.

— Atlantio és Apo ló mozgó. Tegnap volt a híres Griffith filmek, „Árvák a viharban”-nak a bemutatója. Griffith ma egy fogalom a filmirodalom terén s e művét tartja a legjobbnak mindazok közt, amelyekkel sikerült hírnevét megalapozni s páratlanul álló sikert, elismerést elérnie. Griffith sze védelem tanulmányozza — éppen a filmesítés szempontjából — a francia forradalmat s csak az ő nagy kaliberű rendezői tehetségéhez méltó témát választ magának filmesítésre. Ilyen témát dolgozott fel az „Árvák a viharban” című filmjében,

mely egy nagyon bájos, szentimentális történetet ölel fel. A főszerepeket a két Gish-testvér, Lillian és Dorothy játsszák s játékkukkal, bájoságukkal valóban magukkal ragadják a szemlélőt. A darab mindenütt hónapokig volt műsoron, Budapesten még eddig el nem ért sikerrel ment s legutóbb Bucurestiben 2 teljes hónapon keresztül peregették azt, oly nagy volt az érdeklődés.

NYILTTÉR

Értesítés. „Ferrostaal” Societate Anonima Bucurest tudomására hozza igen tisztelt vevőinek, hogy Wertheim Pál igazgató ur 1924. június 30-ika óta alant jegyzett társaságnak többé nem tagja és hogy ezen naptól fogva a Wertheim urnak adott cégjegyzői jogosultsága töröltetett. Minden a fenti dátum után Wertheim Pál ur által adott aláírás nem kötelező alulírottakra.

Ferrostaal S. A. R.

TŐZSDE

Zürich, július 8. Nyitás: Newyork 560, London 2429 fél, Páris 29, Bukarest 220, Budapest 0.0067 fél, Bécs 0.007965, Prága 1640.

Bukarest, július 8. Zárlat. Devizák: Páris 1245, London 1055, Newyork 237 háromn., Róma 1045, Zürich 4350, Bécs 34, Prága 710.

Valuták: Font 1020, frank 1265, svájci 43, lira 1030, dinár 290, dollár 241, osztrák 36, magyar 34, szokol 720.

Zürich, július 8. Zárlat: Berlin 100-a 134 egyen., Amsterdam 211 fél, Newyork 560, London 2429 fél, Páris 29, Milanó 2390, Prága 1645, Budapest 67 fél, Belgrád 667 fél, Bukarest 222 fél, Bécs 007905.

Bukarest, július 8. A keddi értékpapírpiacl zárata: Angola-Magy. 53, Magy. H. 585, Leszám. 83, Osztr. H. 172, Salgó 585, Rima 137, Allamv. 525, Keresk. b. 1270, Pesti Hazai 3800, Borsod-Misk. 132 Felső bp. gőz 135, Beocsini 1050, Borsodi szén 120, Kohó 450, Magnezit 2100, Kőszén 3200, Globus 40, Fegyver 1500, Ganz-Dan. 3200, Hoffher 150, Láng 133, Hermes 46, Teudloff 87, Asztr. légsz. 706, Danica 110, Izzó 630, Flóra 98, Hungária müt. 154, Kartom 87, Zentárosk. 160, Klotild 64, Cukor 2780, Österm. 240, Urikányi 1050, Georgia 460, Olaj 74, Phöbus 39, Lipták 15, Mercur 12 fél, Schlick 74, Guttman 410, Lignum 75, Neuschloss 475, Ofa 565, Nasica 2600, Zabolaj 114, Adria 1375, Trust 96.

Egy románul tudó és egy magyarul gyorsíró tisztviselőnőt felvesz a menetjegyiroda.

ELADÓ

12 személyes porcellán, 12 személyes ezüst étkező szerviz. Reg. Ferd. (Rákóczi)-ut 30 sz. jobbra, Szász.

Ingo árverés.

A felszámolásban levő tasnádi pálinkafőző szövetkezet gyári épületének anyagát és egészberendezését együtt, vagy külön Tasnádon, 1924. július 15-én délelőtt 10 órákor tartandó önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek eladja A feltetelek előre is meg tudhatók dr Somogyi Endre ügyvédnél Tasnádon, Szilágymege.

Fehérneművarroda

Pável-utca 18.

Férfi ingek elsőrendű kivitelben készítenek. Dusan csipkézett női fehérneműk beendítést, gombyukötést nagy gépen és csipke beendítést gépen olcsón vállal

Kertiernyő

érkezett. — Rosenberg Testvérek Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 8

Szőnyeg ocassió

Sikerült megvennem egy tétel gyönyörű, szép kisebb-nagyobb valódi perzsa szőnyeget melyeket olcsó árban elárulok

Sternberg I. régiségkereskedő, Kishidő

Vegytisztító üzlet

Bazár épület — Színház oldal

Elvállalok mindennemű felsőruha tisztítást Vasalások azonnal.

Borgos Sámuel

Hirdetmény.

F. év július hó 23. és 24-ik napján Ceica községben árucikk és a latfelhajtásos nagyvásár fog megtartani.

Az előjáróság.

Új manométer érkezett

ezen megbízható műszer már 380 leutól kezdve kapható. Villanykörte minden feszültségre és alakban. Telefongép és alkatrészek ab raktár Oradea-Mare

Rajz Andor elektromechanikus Str. Cosbuc (Szardul-utca) 9. szám

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 3 lei, vastag betűs 3 lei

✕ Levelezés ✕
„Szorongó igényűnek” levele van a Hegedűs Hirlapirodában a közölt jelzésre, kérem sürgősen átvenni. 799

✕ Oktatás ✕

Új találmány!
óriási meglátás!
A legrovidebb keltős könyvvitelt (Kétkönyv) tanít és bevezeti mindenféle üzemben. olcsón.

DONAT
Gyódu (Befny Ódon) - u. 30, Ugyanott gép, gyorsírás nyelvek, stb.

✕ Alkalmazás ✕
Levelezőt, önálló munkatér, perfect román-német nyelvi tudással, több évi kereskedelmi-irodai gyakorlattal, mielőbbi belépésre keresünk. Niszet és Faragó gyarmatár-kereskedők — Oradea-Mare. 750

Több tanuló fizetéssel fölvesz a Hangya fogvasztási Szövetkezet Bui. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 2. 787

Jól főző gyermekszerezőt mindenest keresek. Cim a kiadóban. 784

Ügyes boltiszolga felvételt Horowitz Str. Teatrului (Színház-u.) 785

Két segédmunkás felvételt a Sonnenfeld nyomdába, Str. Prințul Carol (Szilágyi Dezső-u.) 6. 789

Gépíráshoz jártas gyakorlóknak azonnali felvételt. Universul, Várkapu-utca 1. 795

Gyermektelen fiatal pár lakáscserével július 15-re, perfect szobaleány azonnali felvételt Dr. Weimann ügyvédnél, Saguna (Káposztás-utca) 19. 790

Jegyzőkönyv tiszteviselői vagy magántitkári alkalmazást keres. Szives ajánlatokat „jóvá 30” jelzésre Hegedűs Hirlapirodába kerek. 793

Laphéztelítő fix fizetéssel felveszek. Jelenkezni Blum-nál, Vlaicu (Vámház-u.) 51. 797

Érettségizott, románul is jól tudó gyakorlókat keres azonnali belépésre Rubin pezsgőgyár, Gerliczi-u. 14. 795

Plissé és gouvér munkák rendkívül olcsón készülnek Str. Alexandri (Teleki-u.) 22. sz., a kapuval szemben.

Butor-kiállítás

Hálószoba sodronyok, matrácok, két drb antik könyvszekrény, két drb íróasztal, nagyon szép szalon-garnitúra székek stb., míg a készlet tart, jutányosan eladók

Tonk-nál
Strada S. F. Ladislau (Körös-utca) 32

✕ Adás-vétel ✕
Perzsaszőnyegek, különféle, nagyon szép kézimunkák eladók. Sz. a s z Anna, Bulev. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. — Jobbra. 603H

Eladó alkalmi árban 1 millió faj szőlő oltvány: Porto altoi, Riparia, Portalis. M. Marconi, Str. Nicolescu Zsigi (Lukács György) utca 5. délután 12—3-ig. 467

Eladó nagyon szép kézimunka stórok, függönyök, abrosz, szalvétával, milliók, zsebkendők, aranyterítő, montirozatlan diványpárna file csipke és betét, álló lámpához szép ernyő. — Reg. Ferdinand (Rákóczi)-ut 30. jobbra Szász. 621

Bizományba elfogadok porcellánt, kézimunkákat, fémhermélt. Szász, Rákóczi-ut 30. jobbra. 623 H.

Jókarban lévő gyermeksport-kocsit keresek megvételre. Címeket a kiadóba kerek leadni. 739

Olcsó női teniszrakett eladó. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 30. Szász. 763H

Szép vitrint megvételre keresek. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 559

Házak eladók. Házeladás, megbízásokat vállalkozunk. — Közösönként megszerzünk. Magánpenzeket, jutálékkal kihezelyezünk. Adásvételi Rt Parcul Traian 12. Ertesítés délután. 5

Négy szép leándorfa eladó Str. Calvariului (Kálvária-utca) 21. szám alatt. 786

Planinót vagy rövid zongorát bérbe keresek. Ajánlatokat kerek Balázsához, Nic. Iorga (Zöldfa-u.) 21. Telefon 815. 802

KÉRJENEK MINDENÜT
PIERRE
BOROTVAPENGÉKET
TISZTA ACÉLBOL, ÉZÜSTKEVERÉK LEGFINOMABB ES LEGOLCSÓBB
PRIMA FABRICA
DE APARATE ȘILAMÉ DE RAS S.A.
Strada Donici 1, Bucuresti

DENGELEGI ÁRMIN
Bádogos és vízvezeték szakiparos.
Vízvezetési felszerelésekben
állandó nagy raktár

Központi lerakat: Telep:
Strada Sf. Ladislau (Körös-utca) 17. Strada Clujului (Kolozsvári-utca) 44.
Telefon sz. 6-71. Telefon sz. 5-79.

Üzlethelyiség

Piața M. Viteazul Nagypiac-tér közelében olcsón, sürgősen átadó. Lakás 3 szoba, előszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel, nagy kerttel 5—10 évi időtartamra elutazás miatt sürgősen átadó. Elcsérőlném Olaszi központban lévő 3 szoba, fürdőszobás lakásmat hasonlóval, lehet Újvároson is. Esetleg ráfizetéssel! Házak beköltözhető lakásokkal, szőlők, földbirtokok, lakások vétele és eladása. Szalon-garnitúrák, ebédők, hálóók, szőnyegek, órák, stb. olcsó áron eladók. Utlevelek vízmozdítását vállalkozunk.

„ARDEAL“-roda,
főposta mellett. Telefon szám: 203.

Eladó a város forgalmas pontján modern üzletház, melyben három üzlethelyiség és három lakás van. Egy sarok fűszerüzlet teljes berendezéssel és egy kétszó a konyha, fürdőszobás lakás azonnal megkapható. Vételár hársszázötvenezer lei. FELEDI Sándor ingatlan értékesítő irodája Str. I. C. Bratienu (Szaniszló-utca) 1. szám. Telefon 16—27, 72

Orthodox kőser, friss libaszir jutányosan kapható Str. General Mosoiu (Keit utca) 11. 788

Éjjeli mulató teljesen új berendezéssel, előnyös feltételek mellett bérbe adó. Vitéz-u. 78. 794

Eladó fehér zománcolt hálószoba és egy teljesen jókarban lévő fürdőkázzal káddal. Vitéz-u. 78. 792

Egy világos hálószoba butor helyszűke miatt olcsón eladó. Pece-u. 13. Bóné. 791

Egy nagyon szép himzett dupla ággyterítő, egy batikolt álló lámpa, festett képek és zongora eladó. — Kálvária-utca 35. Gizellavilla. 801

Magas árban vesznek

brillians, arany, ezüstékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más hasznos tárgyakat.

Freund Benjámín
ékszerész, Nagyvárad, Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 11. Széchenyi-szálló épület.
Ekszer olcsó áron kapható.

✕ Kötőfűzők ✕

Elveszett hétfőn este egy halszegélyi arany karcsattóra 4 briliánsal, I. C. Bratienu (Szaniszló)-utca-tól kis hidig. Becsületes megtaláló magas jutalmat kap Percecs-utca 2-a. 803

Pénzkezes betáblázásra bármilyen biztos tőkre azonnal kapható. Különbejárati szobákat, lakásokat leggyorsabban közvetítünk. Iroda Str. Pavel-utca 5. 769

Társulnók 80—100.000 lei tökével jövedelmező tizlethez. Cim a kiadóban. 798

Találtatott P. J. monogrammal egy borszivartarca igazolt tulajdonosa jutalom leadása ellenében átvehető a Hegedűs Hirlapirodában. 800

„Ideal Pasta“
a legjobb cipőkrém 180 grammos dobozokban
Egy doboz ára 14 L. Próbá doboz 4 L.
Főelárusító: Stern Miklós

Ismét magas árban **VESZEK ARANY ÉZÜST** és briliáns tárgyakat **KLEIN**
ékszerárúházz Arany lanca (Kossuth Lajos)-utca 4 szám

Turnatoria de fier si fabrica de masini s. a. Oradea-Mare

Kérjen árajánlatot
C. F. R. vonalakon 45 % fuvarkedvezmény
Harántgyaluk (Shaping) Furógépek
Hydraulikus prések
Olajgyártó berendezések
Fogaskerék marások 1000X400 mm-ig
Transmissiók, függőgyámok és csapágycak
Mindenfajta vas- és fémöntés.
Kérjen árajánlatot
C. F. R. vonalakon 45 % fuvarkedvezmény

Nagyvárad Vasöntöde és Gépgyár Részvénytársaság

Olcsó világos tölgyfahálószoba és fehér hálószobák és konyha-

butorok
kaphatók. Mindenféle asztalosmunkát olcsón vállalkoz.

Száz Mikiós műasztalos
Str. Ladislau (Körös-u.) 48. szám.

Garantált valódi svájci selyem gaze, malmok száma

ALBERT WYDLER
ZÜRICH

Prima XX., XXI. és grizgaze az összes számokban. Vezérképviselő és főlerakat Románia számára

Frati Vögeli & Müller BUCUREȘTI Str. Páris 20.

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.

A jól vizsgázott gyermekeket beírják a szülőik a HEGEDŰS HIRLAPIRODA kölcsönkönyvtárába.